

პროლეტარებო ყმალი მკაცრისა, შედითღით!

1500

საპარტიზოლო სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა საპარტიზოლო რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო
ლელო
Орган Комитета по Физической культуре и спорту при Совете Министров Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

№ 125 (1295) ოპირა, 19 ოქტომბერი, 1958 წ. ბათუმის მ-15 წელი. ოსანი 30 კპპ.

თბილისის 1500 წლისათვის მიძღვნილი საიუბილეო სესია

17 ოქტომბერს წ. ფალიაშვილის სახელობის სახელმწიფო ოპერისა და ბალეტის თეატრში შედგა თბილისის მშრომელთა დემუტატების საქალაქო საბჭოს საიუბილეო სესია, რომელიც მიეძღვნა ჩვენი რესპუბლიკის დედაქალაქის — თბილისის 1500 წლისთავს.

დარბაზში არიან დემუტატები, თბილისის საწარმოთა მუშა-მოსამსახურენი, პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა, აგრეთვე სახელდრო ნაწილების წარმომადგენლები, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწენი, საზღვარგარეთელი სტუმრები.

პრეზიდიუმის მაგიდას უსხედან ამხანაგები: ვ. პ. შუავენიძე, გ. დ. ჯავახიშვილი, მ. დ. ჩუბინიძე, ი. ს. დოლოძე, გ. ი. ქადაგიძე, ფ. დ. დუმბაძე, მ. ი. კუჭავა, კ. ნ. გალიცი, ა. ნ. ინაური, მ. შ. ლელაშვილი, გ. ა. გიგეშიძე, ი. გ. რთველიაშვილი, გ. ი. ჩოგვაძე, ე. ა. შევარდნაძე, მინისტრები, კულტურის გამორჩენილი მოღვაწენი, სტუმრები მოძვე რესპუბლიკეებიდან.

სესია გახსნა თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე აბ. ა. მელაქამ.

თბილისის 1500 წელზე მოხსენება გააკეთა პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა აბ. გ. გიგეშიძემ.

თბილისის მშრომლებს 1500 წლის იუბილე მიულოცეს საქართველოს რაიონებისა და ქალაქების წარმომადგენლებმა, მოძვე რესპუბლიკებიდან ჩამოსულმა სტუმრებმა, ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის ჯარის ნაწილების წარმომადგენლებმა, ნორჩმა პიონერებმა.

დასასრულ გაიმართა დიდი კონცერტი.

დღეს ჩვენს საყვარელ დედაქალაქს, მრავალ კვირგამოვიღო და მარად ჰბაბუს, 1500 წელი შეუსრულდა.

1500 წელი — ბრძოლითა და შრომით აღსავსე, ისტორიის შმაგ სრბოვას გადმონაგეღო, საუკუნეები, რომლებსაც შუქ-ჩრდილივით ენაცვლებოდნენ დაცემისა და აყვავების, ნგრევისა და აღორძინების, ქართული კულტურის იავარყოფისა და მძლავრი აღმავლობის ეტაპები.

თავისი ქვეყნის, თავისი ხალხისა და დედაქალაქის ისტორიის ამ ოღორწორებებს მიჰყვებოდა ქართული სპორტიც — „წინება მამაცთა“. მათთან ერთად აიჭრებოდა, აიტყორცნებოდა ხოლმე ის თავისი განვითარების წინაშე, მძლავრად მოიკიდებდა და ფართოდ გაშლიდა ფეხებს შავი ზღვის სანაპიროებიდან, ვიდრე კახეთის, კავკასიონის ჰალარა მწვერვალებსა და შირაქის ველებამდე; და მათი მწარე ხვედრის შესაბამისად იჭმუნებოდა იგი მიუვალ ჰიუბებში, დაბურულ ტყეებსა და კლდოვან სოფლებში, სადაც ბარიდან აურილი ხალხი — მებრძოლები, ვაჟკაცი და თვით ბალეებიც კი, ფარიაკობაში, მშვილდოსნობასა და ცხენოსნურ სპორტში აწრთობდნენ მარჯვენასა და იარაღს ურიცხვ მომხდურთან გადამწყვეტი ბრძოლებისათვის.

ს ი ჩ ა უ ქ ე — დასაბამიდან...

თავად ლეგენდა თბილისის შემქმნაზე არის ამავე დროს ლეგენდა სიჩაუქისა — უბადლო მხედრისა და მარჯვედ ნატყორცი ისრის შესახებ.

ეს თავისებური სიმბოლო-ემბლემა დასაბამიდანვე ღვიძლად დაჰყვა თბილის-ქალაქს — სიჩაუქისა და ვაჟკაცობის კერას, რომლის კარიბჭეებთან ათასობით გარდაბლია „ბრძოლანი ფიცხელნი“ და ათასობით ვაჟკაცს უსახელებია თავი თავისი მარჯვენი, ცხენით, ხმლითა და მორლით...

ხოლო ყოველივე ამის სამკედლო — „ასპარეზნი თბილისისანი“ ისევე ლაღად და მხარგაშლით იყვნენ ამ 1500 წლის მანძილზე, როგორც ქართველი ვაჟკაცის მხარ-ბეჭი, როგორც მისი მადლიანი მარჯვენი მოწული ხვავი და ბარაქა, როგორც მისი უძველესი და უმდიდრესი კულტურა, მრავალ საუკუნეს გადმოღწეული.

ისტორიულ ძეგლებს ძველთაძველი დროიდან შემორჩათ ცნობები საქართველოსა და მის დედაქალაქში სხვადასხვა ეროვნულ სპორტულ სახეობათა მძლავრი განვითარებისა.

კულტურისა და სპორტის სახეობათა მძლავრი განვითარებისათვის

რებისა და მათთვის საგანგებო სასპარეზოთა არსებობის შესახებ. და ისე, როგორც შემოქმედებით მრომაში ჩანთქულ და უამრავ მომხდურთა დასახვედრად ყოველ წამს მზად მყოფ ხალხსა და ქალაქს შეზღერის, ეს ეროვნული თამაშობანი სისხლბორცეულად იყვნენ დაკავშირებული შემოქმედების, შრომისა და ბრძოლის იდეებთან, თაობათა ფიზიკური გაკაუებისა და ჯანმრთელობის ამოცანებთან. ყაბახსა და ისინდში, ფარიაკობასა და მშვილდოსნობაში, კიდაობასა და კრივში იჭედებოდა ჩვენი ხალხის, მისი დედაქალაქის მკვიდრთა საბრძოლო მზადყოფნა, სულიერი და ფიზიკური მხნეობა, შემართებულობა, სიჩაუქე, მამაცობა, რომელთა ძალა თავიანთ საკუთარ ტყავზე გამოუცდიათ ყოველგვარი ჯურის მომხდურთა და მოძალადეთ.

ჩვენამდე მოღწეულ ლიტერატურულ ძეგლებში, რომლებიც ძველ ქართველ მწერალთა კალამს ეკუთვნის, მკაფიოდაა ასახული, კერძოდ, თბილისის მცხოვრებთა ეს სპორტული ვარჯიშობანი, როგორც იმ დროისათვის სრულქმნილი სიჩატემა თაობათა ფიზიკური აღზრდისა, აღწერილია მათთვის განკუთვნილი სასპარეზონი.

ეს თამაშები, ისევე როგორც მასში მონაწილეთა სიმკვირცხლე, გაბედულება და სიჩაუქე, არაერთი მეგობრად მოსული უცხოელის აღტაცების საგნად ქცეულა. ცნობილი იტალიელი მისიონერი — დიონიზო კარლი, რომელიც იმავ მე-17 საუკუნეში მოგზაურობდა ჩვენს მიწა-წყალზე, თავის თხზულებაში „თბილისის აღწერა“ წერს: „ქართველები მეომრობით არიან განთქმულნი. ეს ჰეშმარტებაზე უფრო ჰეშმარტია, ვინაიდან ქართველებს ლაშქრის ნადირობის გარდა, რაშიც ისინი განუწყვეტლივ იწრთობიან, მე ვნახე

კულტურისა და სპორტის სახეობათა მძლავრი განვითარებისათვის

მათი განსაკუთრებული თამაშობანი, რომლითაც ისინი ხელმარჯვე ტყორცნას სწავლობდნენ. ჰეშმარტი აღტაცება-ქების ღირსია ის, ვინც ისრის სიმალღეზე ტყორცნით, გაშმაგებული ცხენის მართვა-ქენებით ასე ოსტატურად ირჭება“.

ჯერ კიდევ უძველესი დროიდან გადმოსულა ინდოეთიდან საქართვე-

ლოში საქადრაკო ხელოვნება, ხოლო XVIII საუკუნეში შექმნილა საზოგადოებრივი საქადრაკო კლუბი — „სამორინდ“ წოდებული, საიდანაც ამ ბრძნული სპორტის ტრადიციები შემორჩა ჩვენს დედაქალაქს.

ასეთივე ისტორიულ ცნობებს იძლევიან ძველ თბილისში სპორტუ-

სულ სიხარული გქონოდეს

ლი ცხოვრების მძლავრი განვითარების შესახებ სულხან-საბა ორბელიანი, ვახუშტი ბაგრატიონი, იტალიელი მისიონერი ქრისტეფორე კასტელი, მეფე-პოეტები არჩილი, თეიმურაზი, ფეხანგი, პლატონ იოსელიანი და სხვანი.

„ქალაქის ზღუდეთა ჩრდილოეთ, — წერს პლატონ იოსელიანი „თბილისის (გაგრძელება იხ. მეორე გვ.)“.

გ. ანთაძე, სპორტის დამსახურებული ოსტატი

რამდენმა გადამთიელმა ვისურვა გადამწეება, მაგრამ მწესავით კიაფობ, არ ჩაქრა შენი მშვენება.

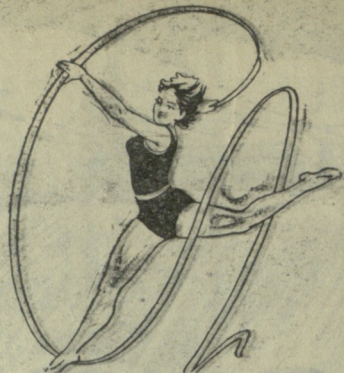
გვახსოვს ლომგული შვილების შენთვის ბრძოლა და რკინება, ათასხუთას წელს გაგებლო ქართველმა ხალხმა ინება.

ინება იყო ჰაბუკი, თუმც წლები მოგდევს მრავალი, დიდი გზა განვლე, მაგრამ კვლავ გზა დღეების გაქვს სავალი.

შენი ნათელი სახელი თამთასვლამ ვეღარ გაცვითა, წმიდა გაქვს ყველა ადგილი, ერთი როლია მთაწმინდა.

მტერი უღვევი გყოლია, ყველა მორიკე, მოხარე, მტერთან უძლევი მტერი ხარ, მოყვრის უბადლო მოყვარე.

სულ სიხარული გქონოდეს სულ ჰუბდეს შენი დიდება, შენი ჩანჩახა ნათელი ნურასდროს დაიბინდება.

მეგობრობის ქალაქი

აღმოსავლური ზღაპარივით ლამაზი და მომხიბლავია თბილისი, ქალაქი-ბაღი, ქალაქი-ზურმუხტი. ადრე თბილისი ჩემთვის მხოლოდ აღმინისტრაციული ერთეული იყო — საქართველოს დედაქალაქი და მეტი არაფერი. მეგობანი, ქვეყანის ვიცნობდი, ბევრი რამ მენახა. ვესტუმრე თბილისს და მოულოდნელად ვიგრძენი, რომ არ მცოდნია მთავარი ის, რასაც სიყვარული, სიბოლო და სილამაზე ქვია.

თბილისი — მეგობრობის ქალაქი! მშვენიერი იუბილეს დღეებში შიშველი ჩემი გულწრფელი მოლოცვა, ლიტველი მეგობრის სალამი და გულწრფელი სურვილები. 1500 წლის იუბილე, ეს მართლაც შენი ზეიმი არ არის. მეც და ჩემთან ერთად ათასობით ლიტველი ახალგაზრდა ვი-ზიარებთ შენი ქალაქის სილამაზის, შენი ფესვგაგარი ისტორიის სი-ხარულს, შენს ლამაზ, სიცოცხლით სავსე გულის ზეიმს.

ვარ პირველი ლიტველი მოქალაქე, რომელსაც გულზე თბილისის 1500 წლის ემბლემა მიბრწყინავს. იგი ერთი კვირის წინ წავიდე სა-შახსოვრად ჩემს ვილნიუსში. ამ ნიშნით შევრდები, წრფელი გულითა და დაუფარავო გრძნობით ვსვამ საყვარელი ქალაქის — თბილისის სად-ღერძელს.

ა. ლიტვინიკისი, ლიტვის სპორტული გაზეთის „სპორტისის“ რედაქტორი.

მრავალი ათასწუთაში

სახელოვანი ქალაქის, თბილისის 1500 წლის ზეიმის დღეებში რიგის სპორტული საზოგადოებრიობა გულმშურვალედ მიესალმება შორეულ სამხრეთელ ძმებს — თბილისელ სპორტსმენებს. შორეულ მეგობრებსა და მეტოქეებს სპორტში.

საზეიმო წუთებში იცინა განსაკუთრებით პათეტური სადღერძე-ლოები. ჩვენ, რა თქმა უნდა, ამით ვერ ვაგავიკრებთ. ვიტყვი უბრა-ლოდ: იხაროს, იბედნიეროს ყველანათვის მშობლიურმა თბილისმა და მისმა სტუმართმოყვარე ადამიანებმა. 1500 კოცნა და ათასჯერ უფრო მეტი სიუფარული ამ მარად უქვნივ, მშვენიერ ქალაქს.

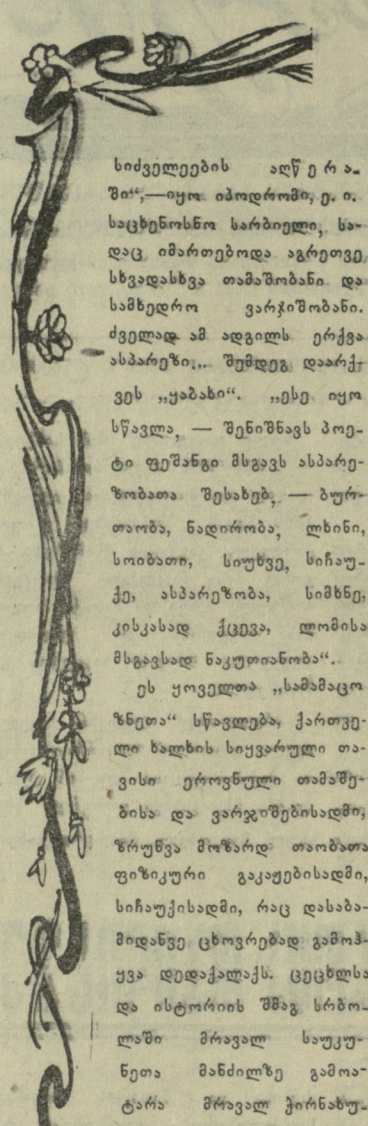
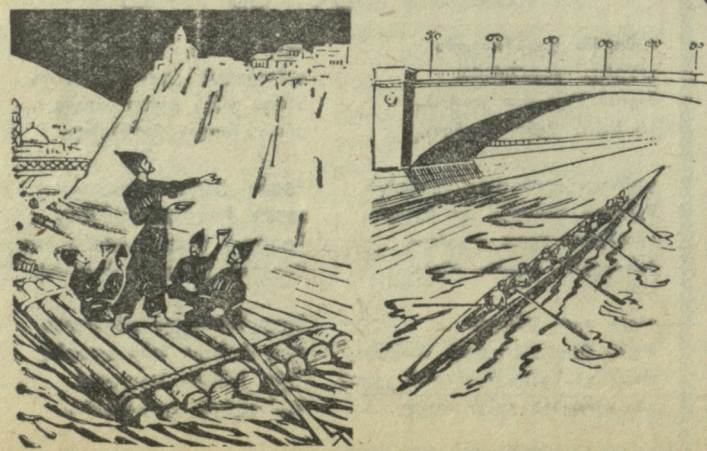
ლატვიის სპორტული გაზეთის „სპორტისის“ რედაქტორი.

იცოცხლე, იბედნიერე!

მშობლიურ თბილისში ავიდგი ფეხი როგორც სპორტსმენმა და სწორედ აქ განვიცადე პირველი დიდი ბედნიერება — გავხდი საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ კიდაობაში. ვინ იცის, როგორ შეტ-რიადღებოდა ჩემი ბედი, რომ ოქროს მედლისათვის სხვა რომელიმე ქალაქში მებრძოლა. თბილისში ვგრძნობდი — თანამემამულეთა მხარდა-ჭერას და გული ერთითად შეიკვებოდა.

ჩემი საყვარელი ქალაქის მაღლიან მიწაზე გავხდი უძლიერების სახელის მფლობელი და ეს ერთიორად მაამაყებს. თბილისი, 1500 წელი შენთვის არაფერია. 15 საუკუნეზე ოდნავადაც ვერ დაგაბერა და დღესაც ისეთი ახალგაზრდა ხარ, როგორც იყავი ვახტანგ გორგასანის პირვე-ლი შენების დღეებიდან. შენ კიდევ მრავალ 1500 წელიწადს იცხოვრებ, რადგან მაგარი მუხლი გაქვს და დაუბერებელი გული. იცოცხლე, იბედნიერე.

ბ. ნაბიერიძე, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ კიდაობაში.

სიძველეების აღწერა — იყო იპოდრომი, ე. ი. საცხენოსნო სარბიელი, სა-დაც იმართებოდა აგრეთვე სხვადასხვა თამაშობანი და სამხედრო ვარჯიშობანი. ძველად ამ ადგილს ერქვა ასპარეზი... შემდეგ დაარქ-ვეს „ყაბანი“. „ესე იყო სწავლა, — შენიშნავს პოე-ტი ფეშანგი მსგავს ასპარე-ზობათა შესახებ, — ბურ-თაობა, ნადირობა, ლხინი, სიბათო, სიუხვე, სიჩაუ-ქე, ასპარეზობა, სიმხენი, კისკასად ქცევა, ლომისა მსგავსად ნაკუთიანობა...“
ეს ყოველთა „სამამაცო-ვნეთა“ სწავლება, ქართვე-ლი ხალხის სიყვარული თა-ვისთა ერთგული თამაშე-ბისა და ვარჯიშებისადმი, ზრუნვა მოზარდ თაობათა ფიზიკური გაკეთებისადმი, სიჩაუქისადმი, რაც დასაბა-მიდანვე ცხოვრებად გამოჰ-ყვა დედაქალაქს. ცეცხლსა და ისტორიის შმაგ სრბო-ლაში მრავალ საუკუ-ნეთა მანძილზე გამოა-ტარა მრავალ ქირანბუ-ღმა თბილისმა და სა-
თუთად გადმოსცა თანამედროვეო-ბას, თვითონაც სასწაულით, ლეგენ-დად გამოღწეულმა 1500 წლის ბო-ბოქარ გრივალბსა და შემშუსვრე-ლობას, რომლებსაც მარტოოდენ ქალაქები კი არა, დიდი სახელმწი-ფოებიც უმსხვრებლია.

და ამ 1500 წლის მანძილზე, ისე როგორც კემპარიტი დედაქალაქი ყოველთა ქართველთა, ქართული მიწა-წყლის ყოველი კუთხიდან — იწოდდა თბილისი ყოველივე სა-უყეთესოს, მოწინავეს — რო-გორც სამეურნეო-კულტურული, ისე სპორტული ცხოვრების სფერო-ებშიდან — თავის ბრძმედში აქცევდა და ნატიფ თაიგულად შეერული გამოქმონდა საერთაშორისო სარ-ბიელზე.

მოს გავარდნიდა მისი სახელი...
ოდესაც საქართველოს შესა-ხებ მის ფარგლებს გარეთ რაიმეს წერდნენ — შეცნიე-რებისა თუ ტექნიკის, კულ-

როგორც თხილიყე უკანა

ტურისა თუ სპორტის შესახებ — უცი-ლობლად იგულისხმებოდა და იგუ-ლისხმება ყოველის მხრივ დვიძლი შეილებით გარემორტყმული და მათით ამაყი დედაქალაქი.

და როგორც ჩვენს სახელოვან ხელოვანთა და მეცნიერთ, მწერლებსა და საზოგადო მოღვაწეთ, ჩვენს სპორტსმენებსაც; მიუძღვით დიდი დედაქალაქის სულიერი, მატე-რიალური და ფიზიკური კულტურის სახელგანთქმაში.

საუკუნეთა სიღრმეს ამ მხრივაც შემოუნახნა ცნობები, რომლებიც ამ საუკუნეთა გრძელ, უწყვეტ ძაფ-ზე გიშრის კრილოსნებდა მოედინე-ბიან დღევანდელობაში.

თუ როგორც პათეტური: ჩინგიზ-ხანის გამარჯვებებით, თა-ვანთი ლაშქრის „უძლიველობით“ გალაღებული მონღოლები ზარ-ზეი-მით ირჩევდნენ ტახტზე გორგას-ხანის შეილოშვილს — გუიუქს. უამრავი სახელმწიფოთა წარმომადგენლები ესწრებოდნენ ამ გრანდიოზულ შე-კრებლობას, რომელზეც მონღოლე-ბი ბავიანთი „მძღთაამძღუობისა“ და „დიდებულების“ დემონსტრაცი-ას ახდენდნენ. იგივე მიზნით ეწყო-ბოდა მოქიდავთა გამოხველები. და აი, ორი მონღოლი ფალავანი, რამ-დენიმე ბრძოლის შემდეგ, მართლაც უძლიველის დიდებით იმოსება — ვერაინ აღმოჩნდა მათი ღირსეუ-ლი მეტოქე. მაშინ საკიდო ასპარე-ზე გამოდის ორი ქართველი ვაჟაკი, რომლებიც საქართველოს უფლის-წყულთა ამაღაში იმყოფებოდნენ. იწყება შერკინება და... ორი მონღო-ლი ფალავანი ზურგიით წმენდს „უძლიველ მიწას“.

ამ ამბავს იტალიელი ვიოიანა პლა-ნო კარპინი მოგვიხსრობს, რომე-ლიც ელჩად იყო მოვიდინებული მო-ნღოლეთში, XIII საუკუნეში.

მეფე არჩილსა და მის თანმხლებ მხრთ არაერთხელ გაუთქვამთ სახე-ლი რუხეთის მიწა-წყალზეც თავიან-თი სიმკვირცხლით; ვაჟაკობითა და შემართებულობით.

ქართველ ცნენოსნებს ჯერ კიდევ ფარსმან მეორის დროს გაუთქვიათ სახელი ძველი რომის საზღვრებამ-დე; ხოლო XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე ეს დიდება კიდევ ერთხელ მოუტარებიათ ინგლისის, საფრან-გეთის, იტალიის, კანადის, ამერიკის შეერთებული შტატების, არგენტა-ნის; ბრაზილიისა და მექსიკის ხალ-ხებს შორის.

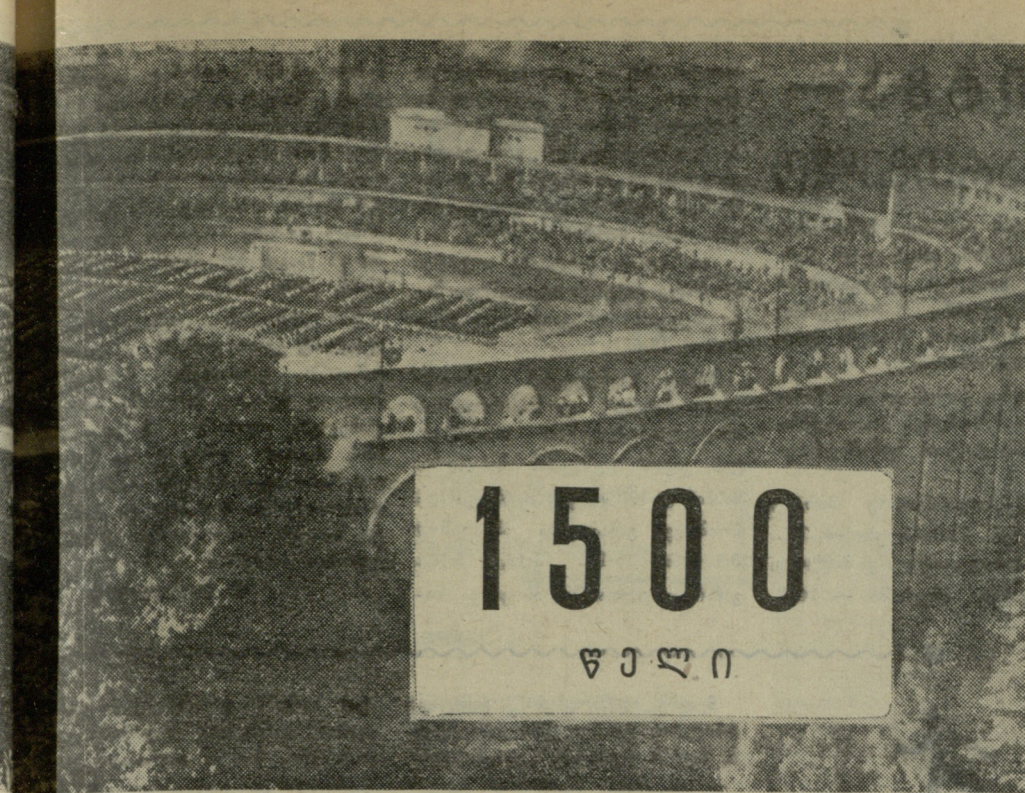
რევოლუციამდელ წლებში ანტონ ლუკემის აღზრდილი ტანმოვარჯი-

შეები, გამოჩენილი ტანმოვარჯი-შის გ. ეგნატაშვილის ხელმძღ-ლოებით ჩემი მასურებლების ცეცხლს იწვევდნენ, ხოლო პარლამენ-ტის „ნაროდნი ლისტი“ თვითონ ჩინო ადგილზე ათავსებდა მოყვ-რულად და დახვეწილი შორს შით მასპინძელთა „გულლების პყრობ“ გიორგი ნიკოლაძის სუ-

ქართველ ფალავანთა ბრწყინ-პლუადამ: კულა გლდანულმა, ტორ ესებუამ, მიშკო მახა-კოსტა მისსურაძემ, სანდრო ლაკმა და სხვებმა თავიანთი ქა-თური მხრებით გაიტანეს გრ-ქიდაობის მაღლი და ლანათი ნდელ ფრანგულ კიდაობაში მარტო რუსეთის იმპერიის ტორიაზე, არამედ მის ფარგლებ-რეთაც.

თბილისელმა სპორტსმენებმა, კოთა პერიოდში კიდევ უფრო მონ-ნავითარეს სახელოვან წინამძე-ტრადიციები. ტყუილად კი არ ვთქ-ვამ და გერმანული ურნალი იმ ბილი: „საქართველოში მშე-ტული ტრადიციები ისევე ძლი-როგორც მან-მილიონიანი სპორ-ტული დიდებული კულტურის რესპუბლიკის უძველესი სპორ-ტრადიციები დღესაც ცოცხლად ა-ტყუილად კი არ უწყობდნენ უფ-საქართველოსა და მის დედაქ-„დეუბაძისა და წაქაძის საბით-ლოს“; ტყუილად კი არ ვთქვამ: ჩვენმა საამაყო ბორის პისუ-რუმიანის მოედნებზე „ფეხდმის-კარუზოს“ ტიტული; ტყუილ-არ არის აქტივებული მრავალ-ყნის პრესა ა. მეოკიშვილის, ლის-ტოზას, ვ. ბალავაძის, დ. ციხე-დვალიშვილის, მ. ჯუღელის, მ. ქა-ქაის, ნ. ჯორჯიკიას, ა. დო-ძის, გ. მინაშვილის, ბ. მშვენი-

თბილისი 575 ფიზიკულ კოლექტივების სპორტულ განთქმულთა მასობრივი ცხოვ-რების კულტურა.
მხოლოდ 1957 წელს მხოლოდ 250 ათას კაცზე 2.292 მსაჯი: მათ შორის 500-ისა.
თბილისის გამგებლობაშია: დანი, ფებურთის 18, კალ-თის 32 მოედანი, 7 სატურ-რაყო კლუბი, ველოტრეკი 1957 წელს თბილისელ 200 რესპუბლიკური რეკორ-პის და 14 — საკავშირო

1500
წელი

საქართველო

საქართველო
საქართველო
საქართველო

თბილისი

თბილისი
თბილისი
თბილისი

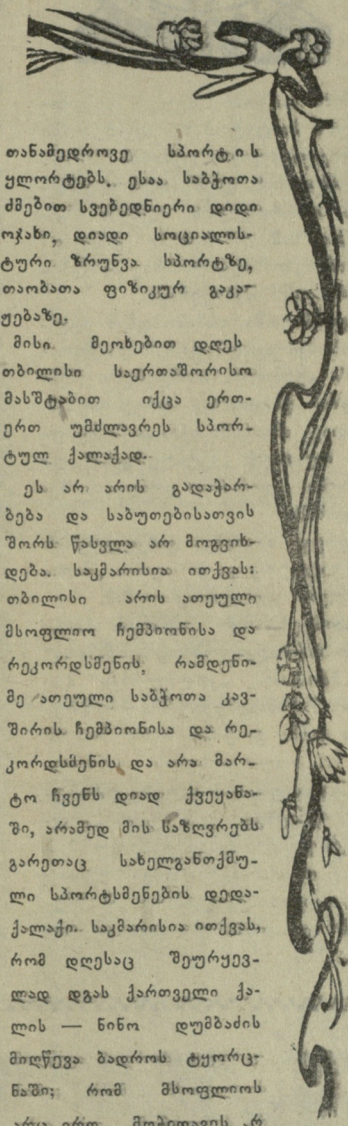
თბილისი
თბილისი
თბილისი

თბილისი
თბილისი
თბილისი

გამოიყვანეს სპორტული თბილისიც, ამ დღეწამდის ადამიანთა რიგებში დგანან: გიორგი ეგნატაშვილი — ტანვარჯიშის პიონერი და მოამაგე საქართველოში; გიორგი ნიკოლაძე — სახელგანთქმული მეცნიერი, სპორტმენი და საზოგადო მოღვაწე, საბჭოთა ალპინიზმის ერთ-ერთი ფუძემდებელი; გიორგი ჩიკვაძე — პირველი თბილისელი მსოფლიო ჩემპიონი სიმძიმეების აწევაში და ერთ-ერთი პირველი ფეხბურთელი, ლადო კავსაძე — ცნობილი მომღერალი, განთქმული ველოსიპედისტის უტოჩკინის მძღველი, ამ სახეობის ამჟამად არსებული თბილისისა და საქართველოში; გიორგი შვაცაბაძე — მძლეოსნობის ენთუზიასტი და მოამაგე, შესანიშნავი სპრინტერი, სიმძლეზე და სიგრძელზე მბტომელი; გიორგი რცხილაძე — საბჭოთა კავშირის პირველი თბილისელი ჩემპიონი ტანვარჯიშში და მრავალი სხვანი.

და როცა, მაგალითად, პოლონურ-საქართველოში — მუდმივი თოვლისა და მარადმწვანე მცენარეთა ქვეყანაში. ნუ დაივიწყებთ, რომ მან-მილიონიანი საქართველო მეხუთე ადგილზეა საბჭოთა კავშირის სპორტულ მიღწევებში. ცხრილში და მასთან შედარებით ბევრად უფრო დიდ რესპუბლიკებს უსწრებს წინ; როცა ჩვენ თბილისის დიდი სპორტული მიღწევებით ვხარობთ, მათაც, ამ დღეწამდის ადამიანებსაც მოუძღვით თავიანთი წვლილი ჩვენი სახელგანთქმული მოქიდავებისა და ალპინისტების, მსროლელებისა და მოფარკავეების, ფეხბურთელებისა და კალათბურთელების, ტანვარჯიშეებისა და მძლეოსნების აღზრდაში.

და ბოლოს, მათი დაუღალავი, თავდადებული, უანგარო შრომის შედეგად მრავლად წამოიზარდნენ თბილისში პირველი თანამედროვე სპორტული ბაზენი, რომლებმაც უდიდესი როლი შეასრულეს დედაქალაქის სპორტულ დაფუძნებაში.

თანამედროვე სპორტის ულორტებს, ესაა საბჭოთა მშენებელი სევერდნიერი დიდი ოჯახი, დიადი სოციალისტური ზრუნვა სპორტზე, თაობათა ფიციურ გაკუთვებაზე.

მისი მეოხებით დღეს თბილისი საერთაშორისო მასშტაბით იქცა ერთ-ერთ უმძლავრეს სპორტულ ქალაქად.

ეს არ არის გადაჭარბება და საბუთებისათვის შორს წასვლა არ მოგვიხდება. საქმარისია ითქვას: თბილისი არის ათეული მსოფლიო ჩემპიონისა და რეკორდსმენის, რამდენიმე ათეული საბჭოთა კავშირის ჩემპიონისა და რეკორდსმენის და არა მარტო ჩვენს დიად ქვეყანაში, არამედ მის წაზღვრებს გარეთაც სახელგანთქმული სპორტსმენების დედაქალაქი. საქმარისია ითქვას, რომ დღესაც შეურყევლად დგას ქართველი ქალის — ნინო დუმბაძის მიღწევა ბადროს ტყორცხაში; რომ მსოფლიოს არც ერთ მოქიდავეს არ შეუძლია შუბლი სამჯერ შედინდეს უქლიერის დაფნის გვირგვინით, გარდა თბილისელი ფაღვანის — გივი კარტოზიასი. რომ ამ თავისებურ რეკორდთან სულ ახლოს დგას მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი — ვ. ბალაფაძე...

მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან — მეღბურნიდან და ზეღბინკიდან, ტოკიოდან და სტამბოლიდან, ბუდაპეშტიდან და სოფიიდან, ნეაპოლიდან და კარლსრუედან, ნიუ-იორკიდან და სტოკჰოლმიდან, ვინ მოთვლის კიდევ საიდან — მოზიდეს ქართველმა შავტუხა ბიჭებმა და გოგონებმა დიდძალი სპორტული ნადავლი — უბრწყინვალეს გამარჯვებათა ჯილდოები და თბილისის სპორტული დიდების კვარცხლბეკი შეამკეს სამარადისოდ.

და დღეს, როცა თბილისის თავზე დიდების, დღეწამდის და მარადი სიჭაბუკის ნაირფეროვანი შუქი ბრწყინავს — ეს სიმბოლური შარავანდელია და ამაში 1500 წლის ტრადიციებზე მტკიცედ მდგარ თბილისელ სპორტსმენებსაც მიუძღვით თავიანთი წვლილი.

და დღეს, როცა თბილისის თავზე დიდების, დღეწამდის და მარადი სიჭაბუკის ნაირფეროვანი შუქი ბრწყინავს — ეს სიმბოლური შარავანდელია და ამაში 1500 წლის ტრადიციებზე მტკიცედ მდგარ თბილისელ სპორტსმენებსაც მიუძღვით თავიანთი წვლილი.

ჩემს ქართველ მეგობრებს

ჩემი ამასწინანდელი ხანგრძლივი მოგზაურობისას სხვადასხვა ქვეყნებში, ყოფნა მომიხდა მზიურ საქართველოში, რომელსაც ადრე ვიცნობდი ამ პატარა ქვეყნის განთქმული სპორტსმენებით, პირადად ნ. დუმბაძის, ე. გოკიელის, ლ. სანაძისა და ნ. დვალისვილის საშუალებით.

დაუვიწყარ მოგონებად დამრჩა საქართველოში და, კერძოდ, თბილისში გატარებული რამდენიმე დღე; ძველი მეგობრების თბილისში დღეს, ახალი ამხანაგების გულისხმიერება.

ჯერ კიდევ თბილისში ყოფნისას გავიგე, რომ მსოფლიოს ეს ერთ-ერთი უძველესი ქალაქი ზეიმით იხსენიებს თავისი არსებობის 1500 წლისთავს. ეს დიდი დღესასწაულია მთელი ერისათვის.

ვულოცავ ჩემს ქართველ მეგობრებს ამ ბედნიერ დღეებს. მათი საშუალებით მიწა მივსალამო ქალაქი თბილისისა და მის მკვიდრთა ვუსურვო, რომ მათს რიგებს არ მოკლებოდეს ახალი ჩემპიონები და რეკორდსმენები, საქვეყნოდ განთქმული სახელები.

იგილ ზატონაქი, ჩემოსლოვაკიის არმიის პოდპოლკოვნიკი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი.

აუკვადი, იხარე

ჩვენი რესპუბლიკის დედაქალაქის სპორტსმენები, სპორტული გაზეთის რედაქციის კოლექტივი მსურველად მიხელდება მეგობრული თბილისის 1500 წლისთავს, თბილისის, რომელიც იყო; არის და იქნება ჩვენი სპორტსმენებისათვის მუდამ საყვარელი და სანაღვრო.

ჩვენი სურვილია ქართველ და აზერბაიჯანულ სპორტსმენთა გულთბილმა მეგობრობამ, ვუვაცურმა შეტყინებებმა დასაბამი მისცეს ამ ორი რესპუბლიკის სპორტის არნახულ აუვაგებას, უდიდეს გამარჯვებებს საერთაშორისო სარბიულზე.

გილოცავთ შესანიშნავ დღესასწაულს, ვუსურვებთ თბილისის მხნეობასა და კიდევ უფრო აუვაგებას.

გაზეთი „მეგობრული“ აზერბაიჯანის რედაქცია.

სალამი თბილისს

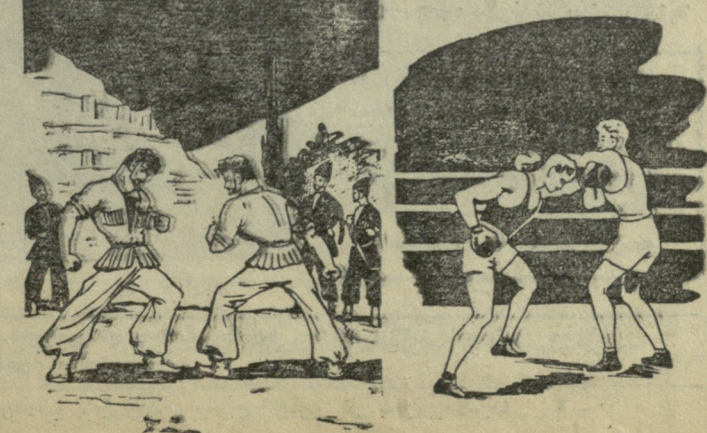
ჩემიონის ოქროს მედალს ყველაფერს ერთნაირი ფასი აქვს. კარგია, როდესაც მას მშობლიურ ქალაქში გაძლიერენ, მაგრამ არანაკლებ საამაურო, როცა საპატრიოტო ჯილდოს უცხო ქალაქში იმსახურებ. დიას, თითქმის უცხო იყო თბილისი ჩემთვის ჩემპიონატის დაწესებამდე, მაგრამ სულ მოკლე ხანში იგი ჩემთვის გადაიქცა ერთ-ერთ ყველაზე უფრო საყვარელ ქალაქად.

რატომ? თბილისთანაა დავაპირებული ჩემი პირველი დიდი სპორტული წარმატება. თბილისში ამისრულდა მრავალი წლის ნატვრა — აქ, თქვენს სახელოვან ქალაქში ვავხლე საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი.

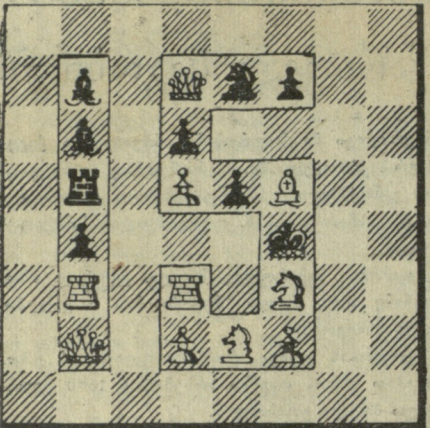
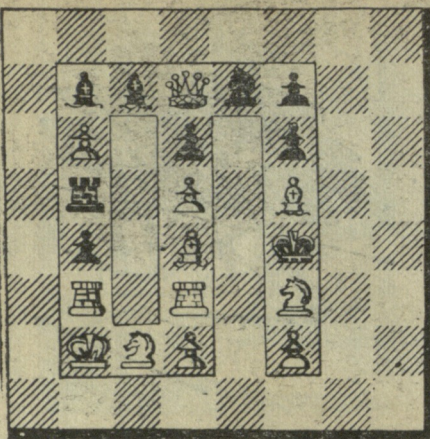
ჩემპიონატის დღეები დავთვებ ქალაქის 1500 წლისთავის ზეიმისათვის მზადების დღეებს. მე საკუთარი თვალით ვნახე ის გრანდიოზული სამუშაოები, რითაც ხვდებით თბილისელები სახელოვან იუბილეს, ვნახე და აღტაცებაში მოვიდი.

ძვირფასო მეგობრებო, ქართველო ფაღვანებო, მოგილოცავთ სახელოვანი ქალაქის იუბილეს, თქვენი და ჩვენი საყვარელი თბილისის 1500 წლისთავს.

ი. ზამბაძინი, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი თავისუფალ ქილაბაში.

ზ. ვადაშვილი

ბორჯომელმა საქადრა-
კო კომპოზიტორმა რე-
ვაზ თავარიანმა თბილი-
სის იუბილეს მიუძღვნა
გონებამახვილურად შე-
დგენილი ამოცანა. ნაწა-
რმოების ღირსება ისაა,
რომ დაწყებითი მდგომარე-
ობა გამოსახავს იუბი-
ლარის პირველ ასოს —
თ, ხოლო ამოხსნის შემ-
დეგ დაფაზე გამოხატე-
ბა რიცხვი 15, რაც თბი-
ლისის არსებობის თხუთ-
მეტ საუკუნეს აღნიშნავს.
ამოცანა სამსვლიანია,
ახსნაში არის საკომპოზი-
ციო კანონების მცირე და-
რღვევა, რაც დაშვებუ-
ლია ამგვარად შედგენილ
ნაწარმოებებში.
შეეცადეთ მონახოთ
ამოხსნა.

ლიტვა — საქართველო

თბილისის ლენინის სახელობის
სპორტდარბაზში ამხანაგური შეხ-
ვედრები ჩაატარეს „უალგირისის“
ფრენბურთელებმა, რომლებსაც
ლიტვის ჩემპიონის წოდება უპყ-
რიათ ამ სახეობაში.
სტუმრების ქალთა გუნდის წინა-
აღმდეგ თამაშობდნენ პოლიტექნი-
კური ინსტიტუტის ფრენბურთე-
ლები.
როცა იწყებოდა მეოთხე პარტია,
წინ იყვნენ მასპინძლები — 2:1.
მათ აქტიურად დაიწყეს ეს პარტია
და წაიყვანეს ანგარიში — 14:7.

თითქოს მატჩის ბედი გადაწყვეტი-
ლი იყო, მაგრამ კაუნასელებმა,
რომელთა შორის გამოირჩეოდნენ
ბ. პლეჩაიტე, ლ. გრაბლიუს-
კაიტე და ლ. კორნევეა, ჯერ გაათა-
ნაბრეს ანგარიში და შემდეგ მოი-
გეს კიდევ პარტია — 16:14.
გადამწყვეტ პარტიაში სტუმრებ-
მა მალე გატეხეს სტუდენტთა წი-
ნაღმდეგობა და გაიმარჯვეს ანგა-
რიშით 15:6.
მეტად საინტერესო გამოდგა
„უალგირისისა“ და საქართველოს
სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუ-
ტის ვაჟთა გუნდების შეხვედრა.
მასპინძლებმა კარგად ითამაშეს და
მოიპოვეს გამარჯვება ანგარიშით
3:1 (15:9, 16:14, 13:15, 15:10).
გამარჯვებულთა შორის კარგი თა-

მაშით გამოირჩეოდნენ ე. კალიან-
დრა, ი. ბოიუო და ს. ბუჩინაიკი.
მეორე დღეს „უალგირისის“ ქა-
ლთა წინააღმდეგ თამაშობდა თბი-
ლისის სახელმწიფო უნივერსიტე-
ტის გუნდი, რომელსაც მატჩის
დაბალ დონეზე ჩაატარეს შეხვედ-
რა და წააგეს იგი ანგარიშით 0:3
(1:15, 11:15, 7:15).
ფიზკულტურის ინსტიტუტის
სტუდენტ ვაჟთა გუნდმა „უალგი-
რისთან“ გამარჯვება მოიპოვა
მხოლოდ მეხუთე პარტიაში. თბი-
ლისელებს ანგარიში მიჰყავდათ
12:4, მაგრამ ლიტველებმა შეძ-
ლეს მისი გათანაბრება — 13:13.
თბილისელებმა გადამწყვეტი პარ-
ტია მოიგეს მინიმალური უპირა-
ტესობით — 15:13.

ლ. თუშივილი

მიმდინარეობს მატჩები საქარ-
თველს პირველობაზე ფეხბურთში
პირველი ჯგუფის გუნდებს შორის.
თბილისის ტრამვაი-ტროლეიბუ-
სის სამმართველოს გუნდმა ანგა-
რიშით 0:2 დამარცხდა განიცადა
მახარადეში ადგილობრივ „კოლმე-
ურნესთან“ შეხვედრაში.
ლანჩხუთში თამაშობდნენ ადგი-
ლობრივი „კოლმეურნი“ და ქუთა-
ისის „დინამო“. სინტერესო შეხ-
ვედრა დამთავრდა ფრედ — 2:2.
სხეივე ანგარიში იქნა ფეხბურთე-
ლი რუსთავეის „მეტალურგისა“ და
სოხუმის „დინამოს“ გუნდების შე-
ხვედრაში.
ფრედ ითამაშეს ფიზკულტურის
ინსტიტუტისა და ჭიათურის „მადარ-
ოელის“ გუნდებმაც — 2:2.
სინტერესოდ ჩატარდა მატჩი
ქუთაისში ადგილობრივ „დინამოსა“
და მახარაძის „კოლმეურნეს“ შო-
რის. მოწინააღმდეგეებმა ერთმანე-
თის კარში გაიტანეს თითო ბურთი
— 1:1, ხოლო სოხუმის დინამოე-
ლებმა საკუთარ მინდორზე დამარც-
ხება განიცადეს ლანჩხუთის „კოლ-
მეურნესთან“ შეხვედრაში — 1:2.
რუსთავეის „მეტალურგი“ ქუთაი-
სში შეხვდა ადგილობრივ „ტორპე-
დოს“ და დაამარცხა იგი ანგარი-
შით 3:2.

მეორე დამარცხება განიცადა
თბილისის ტრამვაელთა კოლექტი-
ვმა მატჩში ქუთაისის „დინამოსთან“
— 1:2. ამავე ანგარიშით მოიგო
შეხვედრა ქუთაისის მეორე გუნდ-
მა — „ტორპედო“ ლანჩხუთის
„კოლმეურნესთან“.
რუსთავეის „მეტალურგმა“ დაამა-
რცხა „მადაროელი“ (ჭიათურა) ან-
გარიშით 1:0.
მოგვყავს იმ გუნდების შეხვედ-
რათა ტექნიკური შედეგები, რომ-
ლებიც თამაშობენ XI-XX ადგილე-
ბისათვის:
„განთიადი“ (ფოთი) — „სპარტაკი“
(თელავი) — 2:2, „სპარტაკი“ (სტა-
ლინო) — 2:6 კომ. სახ. რ-ნი (თბილი-
სი) — 2:1, „ოლიში“ (ხუტედი) — „ლი-
ნამო“ — 1:0, „სხივი“ (რუსთავეი) —
„კოლმეურნი“ (ქობულეთი) — 3:1,
„ლოკომოტივი“ (სამტრედია) — „გან-
თიადი“ (გორი) — 2:1, „სპარტაკი“
(თელავი) — „განთიადი“ (გორი) —
1:2, 26 კომ. სახ. რ-ნი (თბილისი) —
„განთიადი“ (ფოთი) — 0:0, „დინა-
მო“ I (თბილისი) — „სპარტაკი“ (სტა-
ლინო) — 7:0; „ლოკომოტივი“
(სამტრედია) — „სხივი“ (რუსთავეი) —
3:1.

პირველ ჯგუფში გადასასვლელად

ფოთი. (ჩვენი სპეც. კორ.). აქ
დამთავრდა ფეხბურთში საქართვე-
ლოს პირველობაზე მეორე ჯგუ-

ფის ზონებში გამარჯვებული გუნ-
დების ფინალური ტურნირი. გა-
თამაშების ბოლო დღისათვის ლი-
დერობდა ცხაკაიას „სპარტაკი“ —
4 ქულა 4 შესაძლებელიდან. თბი-
ლისის სკოლა და ტყიბულის
ლენინის სახ. შახტის გუნდებს
ჭკონდათ 2-2 ქულა, ხოლო თბი-
ლისის ორთქლმავალ-ვაგონმეცე-
თებელი ქარხნის გუნდს — 0.
ტურნირის დასკვნით დღეს
ერთმანეთს შეხვდნენ ტყიბულისა
და ორთქლმავალ-ვაგონმეცეთებე-
ლი ქარხნის ფეხბურთელები. ანგა-
რიში გახსნეს თბილისელებმა, მაგ-
რამ მალაროელთა გუნდმა შეძ-
ლონ შეძლო ინიციატივის ხელ-
ში ალება და მოიგო მატჩი ანგა-
რიშით 3:1.

მეტად საინტერესოდ ჩატარდა
შეხვედრა თბილისის არმიელთა
გუნდსა და ცხაკაიას სპარტაკელთა
შორის. არმიელთათვის საჭირო იყო
მხოლოდ გამარჯვება და ამიტომ
ისინი თავიდანვე შეტევაზე გადავი-
დნენ, მაგრამ „სპარტაკის“ დაცე-
მისა და შეკარგ გ. ოდიშარის თავ-
განწირული თამაშის შედეგად ამ
იერიშებს შედეგი არ მოჰყოლია.
მალე ინიციატევა ხელთ აიღეს სპარ-
ტაკელებმა. ანგარიში გახსნა მარჯ-
ვენა გარემარბმა ვ.ჯიშარიანმა, ხო-
ლო შესვენების შემდეგ მანვე გაი-
ტანა მეორე ბურთი. ცხაკაიელებმა
ეს ანგარიში 2:0 თავიანთ სასარ-
გებლოდ საკმარისად მიიჩნიეს და
დაცემა გადაეცა მისცა ვაუთანბ-
რებინათ ორივე ბურთი. მატჩის
დასასრულს თბილისელებს შეეძ-
ლოთ მესამე ბურთის გატანა, მაგ-
რამ ა. მირიანოვმა სულ ახლო მან-
ძილიდან ააცილა ბურთი კარს.
შეხვედრა დამთავრდა ფრედ — 2:2.
ამრიგად, მომავალ წელს საქარ-
თველოს პირველობაზე პირველ
ჯგუფში ითამაშებენ ცხაკაიას „სპარ-
ტაკისა“ (მწვრთნელები გ. ოდიშა-
რია და ფ. შურლია) და ტყიბუ-
ლის ლენინის სახ. შახტის (მწვრთ-
ნელი მ. გამყრელიძე) გუნდები.
რა გვიჩვენა პირველი ჯგუფის პრე-
ტენდენტთა გათამაშებამ? უნდა აღი-
ნიშნოს, რომ მოთამაშეთა უმრავ-
ლესობა სუსტადაა მომზადებული
როგორც ტექნიკურად, ისე ტაქტი-
კურად. მაგალითად ცხაკაიელ ფეხ-
ბურთელებს კარგი ფიზიკური მომ-
ზადება გააჩნიათ, მაგრამ ტექნიკუ-
რი ელემენტების არასათანადო ათ-
ვისება მათ ხელს უშლის ტაქტი-
კურ ამოცანათა განხორციელებაში.
გათამაშებამ გამოავლინა ახალგა-
ზრდა, ნიჭიერი მოთამაშეები: ნ. სი-
ჭინავა, გ. ბუძე (ცხაკაია), ლ. ძი-
ძიგური, დ. გოგლიძე (ტყიბული)
და სხვანი.
ალსანიშნავია, რომ შევიბრება
ჩატარდა ორგანიზებულად.

პირველი პირველობა

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 19 ოქტომბრისათვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დინამო“ მ.	22	14	3	5	44:25	31
„სპარტაკი“	21	12	6	3	52:26	30
ცხკ მო	23	9	9	4	40:25	27
„ზენიტი“	22	9	8	5	41:32	26
„დინამო“ კ.	21	7	9	5	38:30	23
„ტორპედო“	22	7	8	7	51:42	22
„ლოკომოტივი“	21	8	6	7	40:33	22
„შახტორი“	21	9	3	9	22:30	21
„დინამო“ თბ.	22	8	3	11	34:55	19
„კრ. სოვეტ.“	21	5	6	10	21:29	16
„მოლდოვა“	21	3	9	9	24:39	15
„ადმირალტ.“	22	3	0	19	22:63	6

მოსკოვი. 15 ოქტომბერი. აქ
შედეგად მორიგი მატჩი სსრ კავში-
რის პირველობაზე ფეხბურთში.
თამაშობდნენ „ლოკომოტივი“
(მოსკოვი) — „დინამო“ (კიევი).
მატჩი მოიგეს კიეველებმა — 4:2.

ლენინგრადი. 15 ოქტომბერი.
ადგილობრივმა „ზენიტმა“ მიიღო
სტალინის „შახტორი“,
თამაში დამთავრდა „ზენიტის“
გამარჯვებით — 2:0.

პირველი პირველობა

დასასრულს უახლოვდება სსრ
კავშირის პირველობა ფეხბურთში
„ბ“ კლასის IV ზონაში, 28 ტურის
შემდეგ გათამაშებას 41 ქულით
ლიდერობს „ყუბანი“ (კრასნოდარ-
ი). ერევნის „სპარტაკსა“ და როს-
ტოვის სკოლს ამდენივე თამაშის
შემდეგ აქვთ 40 ქულა თვითიულს.

ასეთ ფორმასაც იღებს პატარე-
ბის სპორტული გატაცება. სკოლის
ეზოებში ხშირად ნახავთ კლასების
ფადანების სახელდახელო შერ-
კინებას.
ფოტოტექნიკი რ. ბაქრაძისა.

